

Mir - svoboda - pravičnost

BOJEVNIK

Glasilo Zveze bojevnikov in Samopomoči Zveze bojevnikov

Redni član Zveze bojevnikov je lahko vsak bivši vojak, državljani kraljevine Jugoslavije, pa naj je bil med svetovno vojno preprost vojak ali najvišji častnik, naj se je boril ali služil na raznih frontah v vseh vojaških edinicah ali pa je bil mobiliziran v zaledju. V vrste Zveze bojevnikov spadajo tudi naši dobrovoljci in invalidi. Podporni član Zveze bojevnikov je pa lahko sploh vsak, moški ali ženska, ki soglašajo s pravili in plača podpornino, določeno po občnem zboru. Posamezniki morejo biti včlanjeni le pri skupinah Zveze bojevnikov, ki so samostojna društva in imajo svoja oblastveno potrjena pravila. Vse skupine pa so včlanjene v osrednjem odboru Zveze bojevnikov v Ljubljani.

Na plan

Svet drhti od vojne psihoze. Vse se mrzlično oborožuje, vse tekmuje, kdo bo izumil grozovitejše in učinkovitejše morilno orožje. Ne le puške in topovi vseh vrst in velikosti, ampak najhujše pline so izumili, da bi pomorili vse, kar živi. Kultura in civilizacija dvajsetega stoletja prinašata ljudem smrt, v imenu človečanstva se pripravljajo ljudstva in narodi na pogin.

Pri tem trpe narodi vsega sveta. Brezposelnost, glad, uboštvo je zajelo že vse stanove in sloje. Vedno večja nezadovoljnost se širi vsepovsod. Državniki nočejo razorožitev, temveč vsi streme za čim jačjo oborožitvijo. Zlasti države, ki jim je po mirovni določbah zmanjšano število vojni sil, si prizadevajo na vse načine, da bi smele imeti čim večjo vojsko. Glavni vzrok temu je, ker so mirovne pogodbe pomanjkljive, slabe in celo neizvedljive. Tedanji državniki so pač videli le zmogalice in premagance, niso pa videli narodov in ljudi. Takrat niso vprašali prav nič za mnenje onih, ki so leta in leta prenašali vojno gorje v strelskih jarkih in trpeli nečloveške muke. Zato so postavljene mirovne pogodbe na pesek in žalostno je, da moramo že mi gledati, kako se te mirovne stavbe skoraj z vsakim dnem podirajo in rušijo. S strašno brzino hiti svet v novo klanje, novo uničevanje, novo trpljenje.

In kaj naj storimo mi, borci svetovne vojne?

Ob vsaki priliki, povsod poudarjamo misel za mir! Zahtevamo, da se uniči vsa vojna industrija! Zavedajmo se, da nam le popolna in splošna razorožitev prinese trajni mir! Le ukinjenje carinskih in umetnih mej, le prostost prometa in le mednarodne delovne

možnosti morejo rešiti narode in ljudstva popolnega obubožanja.

Treba je pravilne razdelitve dela in zemeljskih dobrin vsega sveta in vseh narodov. Najostrejši boj moramo začeti proti izkoriščevalcem prirodnega bogastva in naravnih darov! Zavedati se moramo, da je na zemlji dovolj prostora, dela in živeža za vse, ki na njej prebivajo!

Združiti se moramo bojevniki vseh narodov in držav, tako zvanih zmagovalcev in premagancev, v čvrsto, mogočno falango, ki naj pove vsem vojnim hujšakom: Konec mora biti medsebojnega nezaupanja, vsi smo si ljudje in bratje!

Prav posebno slovenski fantje in možje na plan za doseg miru, svobode in pravičnosti, saj je slovenski narod po vojni tako razkosan kot še nikoli. In našim fantom in možem naj se pridružijo tudi žene, saj so one med vojno često trpele več ko možje. Pa še mladino pritegnimo k sebi in jo pravilno vzgajajmo!

Ko bomo v zvezi in združeni z borci drugih držav in narodov, tedaj jim bomo povedali svoje gorje, pa bodo vsi, prav gotovo vsi razumeli našo bol in nam bodo po svojih močeh pomagali.

Na plan torej vsi, prav vsi!

Fran Bonač:

Fantič, žlahtna roža — zreli sad . . .

Kot blisk hitro šine avto pod staro nekdanjo trdnjavo na Greti pri Trstu, kjer se, sklesán iz trdega kraškega kamna, dviga veličasten, 66m visok morski svetilnik zmage, vrhu katerega stoji še 8m visok bronast kip te boginje, sredi svetilnika pa ogromen mornar, ki resno zre v jadransko valovje; in pod njim so vklesane daleč vidne črke: «Splendi e ricorda i caduti sul mare!» (Svéti in spominjaj padle na morju!) Žarki tipljejo 55 milj daleč na morje in ob Zdravi Mariji, ko zamolklo udarja kontoveljski zvon po morsk gladini, se zamisli barkovljanski in devinski ribič — prav kakor misli težke misli in se še vedno upira v veslo brodár na Gregorčičevem grobu pri Sv. Lovrencu na Libušnjem — in obupno kliče: Na š č o l n i č (Slovenija je gori na spomeniku in še nepoškodovano zapisano) pogube otmimo! . . . Komaj da se malo spomniš na to, že te zvečer pozdravlja spet druga luč iz svetega gaja, zasajena v spomin padlim vojakom tam nad Redipuglio, prav za prav na gričku Sv. Elije «sredi polja», že furlanskega. Je to pretresljivo in največje pokopališče na svetu. V sredi, na visokém mavzoleju vojvode Aoste (nekdanjega vodje tretje

italijanske armade), je postavljen visok križ, ki sleherno noč rdeče obsvetljuje kamenite grobove in skalna kraška rebra, ki so še vsa prevrtana. Pa že si kmalu z avtom na vrhu Sv. Mihele (227 m) in tam se nanovo vtapljaš v grenke spomine. Proti vzhodu opaziš do 100 m globoko zarezo kraškega Dola (Vallone so ji dejali nemški in italijanski borci), ki deli Komensko planoto v dva dela. Dol je bil zaseden že leta 1916. Tod je jeklo in žveplo pelo tri leta smrtno pesem. Vse vasi v okolišju te velike kraške žile (Dola) so ostale trikrat razbite in prevrnjene v kup razvalin. O jezero doberdobsko! Če bi bruhnilo iz sebe vso kri človeško, ki so jo pile kraške doline in brezna okoli tebe in se je v tebi zbrala, bi nastal menda potóp (o da bi lé), ki bi pogoltnil vse vojne hujskače. Kako pravi o tebi sam duce Mussolini, ki je prav ob doberdobskem jezeru prebil več časa v kaverni kot desetnik? Takole piše v svojem vojnem dnevniku z dne 5. decembra leta 1916.: «Oj doberdobsko jezero, kdor dalj časa živi ob tvojih bregovih, temu zamré človeška navada smeha.» O ve jokajoče kraške jame, kjer se solze vekov trdijo v snu kamenitem v baldahinov lik, da bi se iz solz in krvi sto in sto tisoč borecev strdil baldahinov lik miru in bratstva! Oko plove naokrog, misel prede prečudno pajčevino... Cvet evropskih fantov tod počiva, ostal je menda res samo gnil zel in plevel. Menda je zato tako slabo na svetu, ker so milijoni najboljših utihnili za vedno. Strašen je ta kameniti kraški molk. Ha! Evo tam Opatje selo. Pa Kostanjevica... in spet ogromne kaverne: krompirjeva jama, prostorna za 500 mož, pa ona pri Novi vasi kar za 2000. «Vstani vojska kralja Matjaža, vojska okostnjakov in s šklepetajočimi kostmi obračunaj z nami, ki še vedno barantamo, žalostni kramarji, celó s vašimi kostmi in kot Efijalti drug drugega prelisčujemo za boljši prostor pod soncem, nič manj nego svoj čas vojni dobičkarji in vsa golazen tahinirerjev... Vas Selo stoji tam, novo pozidane hiše, da, tam nekje je moralo biti. Tam je kraška žena v neki samotni hiši, nedaleč od rojnih strelskih jarkov, do zadnjega kljubovala vsem laškimi izstrelkom in nazadnje še v kleti vztrajala s tremi svojimi otročiči. Pa je prišlo povelje: žena mora brezpogojno izprazniti tudi podzemne prostore in se podati v varno zaledje. Neki naš bivši tovariš, mlad dečko, je dobil ukaz, naj popelje ženo in deco, varno kar se dá, iz območja granat in šrapnelov. Ženka je uvidela potrebo tega ukaza, toda kako težko se je ločila od ljubljene domačije. Naložili so na trenski voz borno pohoštvo, mož njen se je vedisekje v Galiciji boril za ničvredno človeštvo, vojaka je vzel dva fantiča v naročje... Oh, bridko slovo! Še enkrat je z žegnano vodo poškopila sebe, vojaka, otroke in že razdejane prostore. Še enkrat se je splazila v opustošen vinograd, kjer je še bingljalo nekaj jagod grozdja na brajdi, poljubila jih je in zapustili so domačijo. Prisicno se je naš fant borec poslovil od kraške mamice, poljubil otročičke in se vračal nazaj v svoj grudobran. Toda zažvižgal je zlokobni ptič... tresk — in fantič, usmiljeni Samaritan, se je zgrudil. Vedel je, da je končano. Zbral je svoje zadnje moči in zapisal z lastno krvjo nevesti svoji pismo, v katerem izraža vse trpljenje, gorje in bridkosti naših fantov in mož, obenem nam pa slika vse vzvišeno mišljenje premnogih naših, ki so odšli v onostranstvo kot žlahtne rože, že zreli, sočni sadovi za nebeške hrambe...

Pismo ljubezni in zvestobe s svetih mučeniških kraških tal — cvet našega naroda leži tam pokopan — si tudi mi zapišimo v naša srca, glejmo, da ne bomo grobokopi našega ljudstva, ampak zares pravi sodrugi teh vrlih žlahtnih rož, fantov slovenskih na Doberdobo ali pa blizu njega.

Dr. q Stanko Marija Aljančič, ČSF.:

Iz spominov prostovoljskega življenja na Solunski fronti.

Po tem oficijelnem delu smo sedli k «zakuski», ki se je opoldne spremenila kar v kosilo. Tu se je odlikoval kuharski ceh, ki je ustvaril prava čuda kulinarične umetnosti. Človek ne bi verjel, kaj zmorejo ti umetniki in želodčni znanstveniki — v Ameriki lahko dobe kuharji v svoji stroki celó doktorsko diplomo — tudi na fronti pričarati iz skromnih sredstev. Bilo je «svega in svačega». Pa bolje, da o tem ne govorimo, da se v sedanjih časih ne bi komu stožilo po egiptovskih loncih. Pri kosilu je «domačin», polkovni komandant podpolkovnik Nedić, napil vrhovnemu poveljniku celokupne vojske regentu, polkovnik Zečević je nazdravil polku, nato pa je očka Nedić, kot smo ga zaradi njegove ljubeznjivosti med seboj imenovali imel govor na čast imejitelju 8. pešpolka, knezu Aleksandru Karadjordjeviću, (očetu kralja Petra), in v slavo padlih junakov našega polka v dosedanjih borbah. Nato so si sledile napitnice druga za drugo. Polkovnik Uzunmirković je nazdravil komandantu armije, vojvodi Mišiću, rez. kapetan Milan V. Djordjević, ordonanc v štabu armije in vojni dopisnik, je napil nam prostovoljcem, ki smo pred kratkim prišli k polku, galantni naš bataljonski komandant podpolkovnik Elez pa je dvignil čašo na čast dragim in dražestnim našim gostom. Razume se, da je nastopil tudi naš že slavnoznani pevski zbor in zadivil vse z miloglasnimi glasovi svežih mladeniških grl. Lepa slovenska pesem in agilni zborovodja sta po pravici zopet žela navdušeno odobravanje. (Dalje prihodnjič.)

Naše mirovno poslanstvo

(Govor odbornika Zveze boječnikov Rudolfa Wagnerja v radiu na proslavi mirovnega dne 11. novembra 1932.)

Iz navedenega je razvidno, da je vojna zlo, ki se mora iztrebiti z vsemi silami, in da je mogoč napredek in veličina narodov in držav le v miru. Posebno se še mi Slovenci zavedamo velikih krivic, ki nam jih je zadala svetovna vojna. Brez idealov, brez ljubezni do države, brez visokih ciljev smo tavalili po vseh frontah in kri prelivali po raznih bojiščih za tujo stvar. V vseh vojnah od Napoleonovih do svetovne vojne so umirali naši možje in fantje za tuje mogočnjake in tuje koristi. Posledica vseh teh vojn je bilo razkosavanje enotnega slovenskega ozemlja in najhujši udarec nam je zadala ravno svetovna vojna. Na štiri vetrove so nas razdelili, tako da naš mali slovenski narod umira in se utaplja v tujem morju. Skušnje dosedanjih vojn nas pa uče, da ne bo nikdar naš narod zedinjen s surovo silo, treba bo poseči po drugih sredstvih, da bomo enotni. To je predvsem delo za zблиžanje narodov, odpor proti vsakemu nasilju in stremljenje za popolno razorožitev, dosego svetovnega miru in okrepitev društva narodov. (Dalje prihodnjič.)

Reklamacije in naročila na list pošiljajte na naslov: Ivan Rozina, Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) cesta 14 («Orient»). «Bojevnik» izhaja mesečno. Naročnina znaša 10 Din letno. Čekovni račun št. 14.160.

Prispevajte za tiskovni sklad

Samopomoč Zveze bojevnikov

reg. pom. blagajna
v Ljubljani.

Občni zbor Samopomoči Zveze bojevnikov.

Sklicujemo letošnji redni občni zbor Samopomoči Zveze bojevnikov, ki se vrši v s o b o t o 25. m a r c a t. l. ob 10. dopoldne v Ljubljani v prostorih gosp. Leopolda Zupančiča, Jegličeva cesta 15.

Dnevni red :

- 1.) Poročili načelstva in nadzorstva in zadevni sklepi;
- 2.) odobritev letnega računskega zaključka;
- 3.) odobritev izkazov o stanju pogrebnega in rezervnega sklada;
- 4.) odobritev plač za dela, ki se opravljajo za blagajno (§ 16.) in
- 5.) sklepanje o eventualnih predlogih.

Občni zbor je sklepčen, ako sta navzočni vsaj dve tretjini članov. Če občni zbor ob napovedani uri ni sklepčen, se preloži za pol ure. Po tem času je sklepčen ob vsakem številu navzočnih članov.

O predlogih, ki niso na dnevnem redu, sme sklepati občni zbor, ako sta jim pirznali nujnost najmanj dve tretjini navzočnih članov.

Ivan Rozina s. r.
načelnik.

Janko Vertin s. r.
tajnik.

Vpošiljanje pristopnih izjav. Člani-zaupniki naj redno vsak teden sproti oddajajo nabrane pristopne izjave, da se ne zavlačuje poslovanje po nepotrebem. Včasih so vplačila članov že došla, dočim pristopne izjave še nimamo. Ako zaupniki niso pridobili novih članov, odnosno zavarovancev, naj se v takih primerih zglašajo vsakih štirinajst dni osebno ali pismeno.

Pooblastila. Da moremo izdati pooblastila članom-zaupnikom, ki so prejeli tiskovine za pridobivanje članov, prosimo, da zaupniki prineso svoje slike v pisarno, da se jim čimprej izda pooblastilo.

Izpolnitev pristopnih izjav. Na pristopnih izjavah je vselej navesti poleg imena svojca tudi njegovo sorodstveno razmerje nasproti zavarovatelju (oče, mati, stric, teta itd.). Nadalje je treba navesti p r i č l a n u, ki se zavaruje sam, kakor tudi pri zavarovancu svojcu, če je bil v svetovni vojni (znak SV).

Pričetek zavarovanja. Na razna vprašanja glede pričetka zavarovanja sporočamo, da pričanja zavarovanja z dnem izstavitve članske izkaznice, odnosno sprejemnega lista, ki je naveden na koncu besedila (nad podpisi).

**Ali ste že član Samopomoči Zveze bojevnikov?
Zahtevajte navodila in pojasnila! Pisarna je
v Ljubljani na Jegličevi (Ahačjevi) cesti 15.**

Iz organizacije

Naročba na list «Bojevniki» je obvezna za člane Zveze bojevnikov, zaradi tega prosimo skupine, da nam pravočasno pošljejo izkaz novih članov in ukrenejo potrebno, da bodo člani list v resnici plačali.

Članarina za leto 1933. Po sklepu občnega zbora plačujejo skupine osrednjemu odboru za vsakega člana 4 Din, in sicer 3 Din za osrednjo blagajno in 1 Din za tiskovni sklad «Bojevnika». Čekovni račun št. 14.160. Skupine prosimo, da pošiljajo

poseben obračun za naročnino in za tiskovni sklad, ločeno naj tudi nakazujejo po čekovnih položnicah denar. Tudi naročnino za list pošiljajte s posebnimi položnicami, ker je čekovni račun za list in za osrednji odbor isti! Označite na položnicah, v kakšen namen pošiljate vplačani znesek!

Tiskovni sklad. Občni zbor Zveze bojevnikov je sklenil, da se za naš list nabira tiskovni sklad, ki naj obstoji iz prispevka skupin po 1 Din od člana, iz dela dobička skupinskih prireditev in iz prostovoljnih prispevkov. Spominjajte se ob vsaki priliki našega lista in darujte za tiskovni sklad!

Skupine in člane opozarjamo, da dobe vsa navodila v Ljubljani pri tajniku na Tyrševi (Dunajski) cesti št. 14 («Orient»). Tja pošiljajte tudi vse dopise za list in pa za Zvezo. Zlasti prosimo vse tovariše, naj nam poročajo o delu skupin, o težnjah in o doživljajih z bojišč. Pošljite nam tudi slike s front in iz zaledja, dalje slike spomenikov; naš list jih bo rad prinašal, kolikor bo dopuščal prostor.

Novo skupine naj se ustanovljajo po novem zakonu o društvih, ki je izšel v Službenem listu kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 403/60 iz leta 1931. Pravila za skupine in podrobna navodila se dobe pri tajniku.

Osrednji odbor je imel po občnem zboru v decembru pet sej, in sicer 14. decembra 1932., 11. januarja, 18. januarja, 29. januarja in 21. februarja t. l. Sej so se udeležili tudi zastopniki skupin. Na sejah smo razpravljali o konstituiranju odbora, o ukrepih zaradi izvedbe agrarne reforme, o ustanovitvah novih skupin, o znakih, diplomah, izkaznicah in pravilih za skupine, o ustanovitvi hranilne in posojilne zadruge, za katero se je določil poseben odsek. Dalje so se osnovali posebni odseki za dramatiko in predavanja, da s tem pomoremo skupinam pri njih prosvetnem delu, in pa odsek za izpopolnitev skupinskih pravil. Prav posebno skrb smo posvetili razvoju naše organizacije, zlasti smo se pečali z izvedbo pokrajinskih zborovanj, z glavnim taborom, ki bo letos zopet na Brezjah 15. avgusta, in s prireditvijo mirovne manifestacije v Ljubljani 12. novembra. Rešili smo tudi mnogo notranje-organizatoričnih stvari osrednjega odbora.

Pokrajinska zborovanja. Po sklepu zadnjega občnega zbora se bodo vršila v večjih krajih dravske banovine, kamor ljudje radi zahajajo in se ob večjih slovesnostih zbirajo, pokrajinska zborovanja za določen okoliš. Ob binkoštih bosta zborovanja na Kumu in Žalostni gori pri Preserju, dalje priredi tržiška skupina velik zbor in škofjeloška skupina zbora v Crnem grobu pri Škofji Loki in v Suhi pri Železnikih. Poleg teh zborovanj namerava Zveza prirediti še zборе v Beli krajini, Mokronogu, na gori Oljki, v Polzeli, Mariboru, na Ptujski gori, v Jeruzalemu, Konjicah, pri Sv. Petru pod Sv. gorami, v Rajhenburgu in še na nekaterih drugih krajih, ki jih bodo določili krajevni činitelji in zahtevale krajevne razmere. Orednji odbor Zveze bojevnikov se je že obrnil na vse odločujoče osebnosti za navodila. Podrobneje bomo poročali v prihodnji številki.

Zveza bojevnikov razpisuje pet podpor po 100 Din iz ustanove «Podporni sklad Martina Colaričarja». Pravico do podpore imajo državljani kraljevine Jugoslavije, ki imajo domovinstvo na ozemlju dravske banovine, in sicer: revni bojevniki (vojaki) iz svetovne vojne (1914—1918), revne vdove in sirote padlih vojakov v svetovni vojni, revni invalidi, vdove in sirote tudi iz drugih vojn in revne sirote sploh. Prosilci za podpore morajo predložiti pismeno prošnjo in dokazila invaliditete, uboštva, pristojnosti, bivališča, udeležbe v vojni ter npravstveno izpričevalo. Rok za vlaganje prošenj je do 10. aprila 1933. Prošnje naj se pošiljajo na tajništvo Zveze bojevnikov, Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) cesta 14.

Za tiskovni sklad so prispevali: Bonač Franc, Ljubljana, Din 80.—; Jenko Avgust, Ljubljana, Din 77.—; Janežič Peter, Moste pri Ljubljani, Din 10.—; dr. Kimovec, Kranj, Din 5.—; Kubelka Venceslav, Ljubljana, Din 20.—; Colarič Valentina, Ljubljana, Din 40.—; Kržišnik Ludovik, Rajhenburg, Din 10.—; Havliček Drago, Ljubljana, Din 5.—; Skupina Zveze bojevnikov Devica Marija v Polju Din 60.—; Flis Alojzij, Studenci pri Mariboru, Din 2.50 in Skupina Zveze bojevnikov Preserje Din 22.—.

Tržič. S prvim našim tovariškim sestankom, ki smo ga priredili dne 2. februarja t. l. ob 19. uri v dvorani «Hotela Pošta», ki je last priljubljene gospe Ivanke Globočnikove, smo pozivili in s tem sploh otvorili naše širše društveno delovanje. Na tem sestanku, katerega se je udeležilo okrog 70 članov, je naš tovariš predsednik Ivan Lazar v svojem izčrpnem poročilu, ki je bilo sprejeto z gromkim ploskanjem, pojasnjeval namen tovariških sestankov in stremljenje vseh bojevnikov in poročal o bodočem delovanju in prireditvah naše skupine. Pozdrave nam je poslal osrednji odbor Zveze bojevnikov. Posebno burne in dolgotrajne ovacije smo priredili predsedniku generalu Maistru. Naš tovariš Vinko Ciler, tajnik naše skupine, nas je z izbranimi besedami izpodbujal na složnost tovarištva. Dne 6. februarja t. l. pa smo ob 20. uri priredili v «Našem domu» v Tržiču skioptično predavanje, ob kateri priliki je naš tovariš vojni kurat g. Franc Bonač zelo zanimivo predaval o Primorski in o spominih na Sočo. Tukajšnji cerkveni pevski zbor pod vodstvom požrtvovalnega organista Planinška je predavanje otvoril s pesmijo «Soča». Ko smo zagledali sliko Doberdoba, je zbor zapel «Oj Doberdob». Predavanja se je udeležilo nad 400 obiskovalcev, ki so gospoda predavatelja dvakrat prekinili z dolgotrajnim ploskanjem. Zaradi pomanjkanja prostora v dvorani so mnogi morali oditi domov, ki jih pa prosimo, naj nam to oprostite. Zahvaljujemo s ge. Ivanki Globočnikovi, Vincencijevi konferenci, predavatelju vojnemu kuratu g. Francu Bonaču, cerkvenemu pevskeemu zboru in sploh vsem ostalim, posebno pa za častno udeležbo, in se priporočamo vsem za posečanje naših bodočih prireditev ter prosimo vsakogar, da pridobiva nove člane. — Dne 19. februarja t. l. smo skupno s tukajšnjim krajevnim odborom Udruženja vojnih invalidov priredili veselico v predilniški dvorani v Tržiču, ki pa v gmotnem oziru ni izpadlo tako, kakor smo želeli. Udeležba je bila še dokaj povoljna, toda kriza se pozna tudi v Tržiču, zato se marsikdo, dasiravno rad, veselice ni mogel udeležiti. Obenem se zahvaljujemo veleugledni tvrdki Glanzmann & Gassner, bombažni predilnici v Tržiču, ki nam je iz svoje dobrosrčnosti in vobče znane naklonjenosti stavila dvorano brezplačno na razpolago. Zahvaljujemo se tudi vsem onim, ki so nam z dejanji, naveti in udeležbo pomagali. Prirediti nameravamo tudi tovariške sestanke v Križah, Kovorju in drugod in skioptično predavanje dne 6. marca t. l. Dne 11. junija t. l. bomo imeli v Tržiču tabor bojevnikov za naš okoliš, zato že sedaj prosimo vse, da nas po svojih močeh podpirajo. Iz Loma smo prejeli obvestilo, da imajo odobrena že svoja pravila in da bodo kmalu sklicali občni zbor. Želimo jim pri tem čim največ uspeha, želimo pa tudi, da se priključijo naši skupini. O skupini v Križah bomo razpravljali 5. marca t. l. Pri tej priliki obveščamo člane, da ima naša skupina svoj razmnoževalni aparat in čekovni račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.417.

Hrastnik. V nedeljo 12. februarja smo se tudi pri nas zbrali borci iz svetovne vojne, da si ustanovimo skupino Zveze bojevnikov. V Logarjevi gostilni, kjer se je ustanovni občni zbor vršil, je bilo navzočih nad 50 tovarišev, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem posle vodečega podpredsednika tov. Ivana Marinka iz Ljubljane. Očrtal je namen in pomen organizacije. Zlasti je poudarjal skupnost vseh bivših bojevnikov, ker le v skupnosti moremo doseči uspeh. Zborovanje je pozdravil v imenu skupine Trbovlje tajnik tov. Miklavčič, ki je želel novi posestrimi, osnovani na njihovo pobudo, mnogo uspehov. Glavni tajnik tov. Ivan Rozina je poročal o Samopomoči Zveze bojevnikov in o listu «Bojevniku». Poudarjal je velike koristi, ki so jih člani lahko deležni za malenkostne prispevke, in pozval navzočne, naj pristopijo k tej prepotrebni ustanovi in se naroče na list. Pri volitvah je bil izvoljen odbor, v katerem je predsednik tov. Mihael Gorjup, tajnik pa tov. Jože Oberamer. Priglasilo se je takoj 48 članov. Pričakujemo, da bo skupina dobro uspevala.

Lom pri Tržiču. Ustanovni občni zbor naše nove skupine je bil dne 19. februarja t. l. Njeno delovanje obsega območje občine Sv. Katarine s sedežem v Lomu. Izvoljeni so skoroda vsi odborniki nekdanje naše skupine slovenskih vojakov. Pričakujemo, da bo naša skupina štela 70 do 80 članov. Kot delegat tržiške skupine nas je počastil g. Anton Ahačič, ki mu izrekamo na tem mestu za njegove izpodbujevalne besede našo najiskrenejšo zahvalo.

Devica Marija v Polju. Bratstvo in medsebojno zaupanje naj vladata v vsaki skupini. Ako tega ni, je vsako uspešno delo nemogoče. To geslo ni novo in je bilo že neštetokrat poudarjeno na naših zborovanjih in v časopisju. Ker pa je bila ta misel v naši družini zrahljana, je spalo delo v skupini. Poživljena prav za prav na novo ustanovljena, skupina Zveze bojevnikov pri Devici Mariji v Polju se po lanskem novembrskem občnem zboru lepo razvija in je upanje, da bomo tudi glede števila članstva dosegli dokajšnje število. Naj v našem listu v kratkih stavkih opišemo delo skupine, ki je bila med prvimi še v prejšnji Zvezi slovenskih vojakov, katere povod za ustanovitev je bilo mogočno zborovanje Zveze na Brezjah leta 1925., ki se ga je udeležilo precej naših bojevnikov. Po Brezjah smo se na pobudo tovariša Kukovica zbrali v Ljudskem domu k prvemu sestanku, na katerem je bila sklenjena ustanovitev podružnice Zveze in postavitve spomenika našim padlim borcem. Občni zbor, ki se je nato vršil, je naložil odboru pod predsedstvom tov. Lajevca, da začne z zbiranjem prispevkov za spomenik in nabiranjem novih članov. Že na drugi občni zbor smo povabili od centrale g. kurata Bonača, ki je imel v cerkvi v srec segajoč govor, nato pa se je vršilo krasno zborovanje, ki je zajelo vso faro. Pod predsedstvom agilnega tov. Hladnika je bilo moči postaviti krasen spomenik na lepem prostoru pred cerkvijo. Načrt za spomenik je napravil gosp. Lojze Dolinar, izklesal pa ga je kamnosek Vodnik. Spomenik, ki je okras občine, je s podstavkom štiri metre visok, na njem je vklesanih 94 imen padlih bojevnikov iz dvanajstih vasi obširne župnije; stal je 30.000 Din. — Ob priliki odkritja je bila velika slavnost, na katero je prišlo celokupno centralno vodstvo, zastopniki raznih podružnic ter do 3000 ljudi. Domača duhovščina, ki je k postavitvi spomenika veliko pripomogla, opravi vsako leto na Vseh svetnikov dan pred njim libero. Podružnica je po dveh letih izročila spomenik v oskrbo občini, ko ga je še prej opremila z železno ograjo in visokim drogom za zastavo. Največ je darovala večška papirnica, ki je dala 6000 Din. Na tretjem občnem zboru smo imeli čast pozdraviti tedanjega predsednika majorja Colariča, ki nas je prav po očetovsko bodril k delu. V naslednjih letih je skupina odplačevala stroške in dvakrat podprla v denarju vdove, sirote in revne člane. Članov je naraslo preko 200, ki so se v večjem številu udeleževali zborovanj na Brezjah, po možnosti pa tudi drugih zvezinih prireditev in odkritij spomenikov. Kakor omenjeno, smo lansko leto novembra meseca oživotvorili skupino. Na občnem zboru sta od Zveze govorila tovariša Matičič in Wagner. Odbor se je izvolil in konstituiral takole: predsednik tovariš Hladnik, tajnik Kukovica, podpredsednik Lajavec, blagajnik Anžur, arhivar Cibic, gospodar Tonih; odborniki: Cimerman, Bezljaj in Čermak. Imeli smo šest sej. Dne 5. februarja pa prijateljsko zabavo, ki je prinesla 600 Din čistega dobička. Članov s plačano članarino je 80. Za revne člane plača skupina tudi list «Bojevnik». Tudi Samopomoč ima nekaj zavarovancev. V mesecu februarju smo razdelili osemnajstim prosilcem preko 2000 Din v živilih. V aprilu nameravamo prirediti igro. Poživljena skupina pa je že izgubila enega svojih prvih članov, dobrega očeta, pridnega delavca v papirnici, tovariša Škrjanca Antona iz Zg. Kašlja, ki se je 4. februarja pri napravljanju drv v hribu ponesrečil. Spremili smo ga z domačo godbo iz Device Marije v Polju na kraj miru in bratstva in mu položili venec na grob. Tako smo v kratkih potezah orisali početek in delo naše skupine. Ni to vse naše delo, saj je še mnogo skritega in tihega, a velikega dela posameznih članov in odbornikov, ki ga zaradi pomanjkanja prostora pač ne moremo omenjati. Osrednji občni zbor nam je vlil novega poguma za delo. Pozivamo in prosimo še ne včlanjene bivše bojevnike, naj vstopijo v naše vrste. Vsakdo izmed nas naj si šteje v dolžnost, da pridobi vsaj enega člana, ker le tako bo naša skupina s svojim številom pripomogla do cilja: Nobene vojne več; povsod naj zavladajo bratstvo, svoboda in ljubezen!

«Pohod» se je zopet obregnil ob nas. Naj mu bo odpuščeno, saj ne ve, kaj dela.

S člankom Ivana Rozine «Pot v robstvo» nadaljujemo v prihodnji številki.

Poravnajte naročnino!